

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/76/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618201256
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2018:5618201256.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú U. G., nar. XX. XX. XXXX, v náhradnej osobnej starostlivosti K. E., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom H. XXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Obcou H., so sídlom H. XXX, K.: XX XXX XXX, dieťa rodičov: matky N. C., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Obec H. a otca Š. G., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom G. M.. M. XXXX/XX, M., v konaní o návrhu K. E., nar. XX. XX. XXXX na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, 031 01 Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536 na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

K. E. je p o v i n n ý o d o v z d a ť maloletú U. G., nar. XX. XX. XXXX do starostlivosti Detského domova, so sídlom Kráľova Lehota 85, IČO: 00 634 786.

Neodkladné opatrenie trvá do vykonateľnosti rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 1P/76/2018 o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou.

II. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa má rodičom uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletej s a z a m i e ť a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, K. E., podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 02. 05. 2018 návrh na začatie konania na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti k maloletej U. G., nar. XX. XX. XXXX. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloletú má na základe rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/15/2017 zo dňa 03. 04. 2017, právoplatného dňa 31. 05. 2017, zverenú v náhradnej osobnej starostlivosti. S maloletou má výchovné problémy, ktoré nastali pred 2 - 3 mesiacmi. Maloletá ho po presťahovaní sa do U. prestala rešpektovať. Jeho priateľka s maloletou U. nevychádza, postupne sa odcudzili. Na žiadosť maloletej sa opätovne presťahovali do H.. Navrhovateľ ďalej uviedol, že nechce, aby sa mu rozpadol jeho vzťah s priateľkou, chce sa presťahovať do U.. Maloletá prestala rešpektovať dohody, cez víkend nebola doma. V piatok 30.04. 2018 prišla zo školy domov do H., potom odišla k priateľovi a domov sa vrátila až v nedeľu večer. S matkou je maloletá v telefonickom kontakte. Nemá stále bydlisko, býva v karavane na rôznych miestach. Matka navrhla, aby maloletá bola opätovne umiestnená v detskom domove. Maloletá so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a umiestnením do detského domova súhlasí.

2. Dňa 03. 05. 2018 preložil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 Civilného mimosporového poriadku, ktorým navrhol, aby súd maloletú U. G., nar. XX. XX. XXXX odovzdal do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok, so sídlom v Kráľovej Lehote a rodičov zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/15/2017 zo dňa 03. 04. 2017, právoplatným dňa 31. 05. 2017, bola maloletá U. zverená do náhradnej

osobnej starostlivosti K. E.. Tento dňa 02. 05. 2018 podal návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, pretože má s maloletou výchovné problémy. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš popísal skutočnosti uvedené v návrhu K. E. na začatie konania. Navyše doplnil, že maloletá nie je so svojím otcom v kontakte. Dňa 02. 05. 2018 sa maloletá dostavila na úrad, kde uviedla, že nechce byť u K. E., chce sa vrátiť do detského domova. Nad maloletou bola už raz vykonávaná ústavná starostlivosť nariadená rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 4P/21/2015 zo dňa 20. 05. 2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7CoP/52/2015 zo dňa 09. 09. 2015, ktorá bola realizovaná v Detskom domove v Kráľovej Lehote. Matka maloletej žije neusporiadaným spôsobom života, nemá vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa. Otec sa o maloletú nezaujíma. V súčasnosti sa nenašla žiadna vhodná osoba, ktorá by mohla maloletej zabezpečiť potrebnú starostlivosť. Maloletá má rezervované miesto v Detskom domove Liptovský Hrádok, so sídlom v Kráľovej Lehote.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

4. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

5. Podľa 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

6. Podľa § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

7. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

16. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých podľa § 367 CMP. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti K. E.. Povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčiť dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Civilný mimosporový poriadok osobitne upravuje inštitút neodkladného opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté deti.

17. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Z návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš na nariadenie neodkladného opatrenia súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Z predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletej U. je v súčasnej dobe vážne ohrozená a ochrana jej záujmov si vyžaduje okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, kým nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej.

18. Z pripojeného spisu mal súd preukázané, že rozsudkom č. k. 9P/15/207-55 zo dňa 03. 04. 2017, právoplatným dňa 31. 05. 2017, súd zrušil ústavnú starostlivosť maloletej U. nariadenú rozsudkom č. k. 4P/21/2015-43 zo dňa 20. 05. 2015 a maloletú zveril do náhradnej osobnej starostlivosti K. E., nar. XX. XX. XXXX. Súčasne rodičov dieťaťa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného.

19. Preskúmaním spisu považoval súd za osvedčené, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti. Matka žije na rôznych miestach v karavane, s maloletou je len v telefonickom kontakte. Otec žije v Trnave, o maloletú sa nezaujíma. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že K. E. má v súčasnosti s maloletou výchovné problémy. Maloletá ho nerešpektuje. K. E. už ďalej nemá záujem zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Zo spisu mal súd preukázané, že matka maloletej písomne súhlasila s umiestnením dieťaťa do detského domova. Rovnako aj maloletá sa vyjadrila, že nechce

zostať u K. E., ale chce sa vrátiť do detského domova. Hlavný dôvodom je jeho priateľka, s ktorou si nerozumie.

20. Zhodnotením všetkých vyššie uvedených skutočností súd nemal pochybnosti o potrebe okamžitej úpravy pomerov účastníkov. Preto prihliadajúc na zdravie, stabilitu výchovného prostredia, riadny vývin a stanovisko maloletého dieťaťa vyhovel návrhu a podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú U. dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, odovzdal do starostlivosti Detského domova Liptovský Hrádok so sídlom v Kráľovej Lehote. Nakoľko je maloletá toho času v náhradnej osobnej starostlivosti K. E., súd mu uložil povinnosť, aby maloletú tomuto zariadeniu odovzdal.

21. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti uloženia povinnosti rodičom prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného na účet detského domova súd zamietol, pretože náhradná osobná starostlivosť ešte nebola zrušená. Rozsudkom č. k. 9P/15/207-55 zo dňa 03. 04. 2017 boli rodičia dieťaťa zaviazaní prispievať na výživu maloletej sumou minimálneho výživného na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš. Až po zrušení náhradnej osobnej starostlivosti a nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou bude možné zaviazat' rodičov, aby minimálne výživné uhradili na účet detského domova.

22. Záverom súd považuje za potrebné uviesť, že po právoplatnosti tohto uznesenia sa bude o návrhu K. E. na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej súd určí výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletého a súčasne schopnostiam a možnostiam povinných.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).